

AMICULU FAMILIEI

FOIA BISEPTEMENARIA
PENTRU TOTE TREBUIŢIELE VIETIEI SOCIALE.

INSTRUCTIUNE.

DISTRACŢIUNE.

Va eşi in 1/13 si 15/27 di a fie-carei lune. Pretiulu de prenumeratiune pre I. anu e 3 fl. v. a. pentru Ro-
mani'a si Strainatate 8 franci — lei noi. A se adresá la REDACTIUNEA foiei in Gherl'a. — Szamosujvár.

A sut'a aniversare a nascerei

Iui

GEORGIU LAZARU.

a o-mia-siepte-sute-sieptedeci-si-nóua-apare
O lumina mangaiósa, unu lucéferu lustru, mare
Pe orizontulu Carpatinu.

Ela strabate prin furtun'a, ce de veci ne amortiesce,
Si cá angerulu vietii re'nviere ne vestesce
Din noianulu lunga de chinu.

Mai ántáiu cá si átomulu: micu si slabu si fóra védia
Susu din chaosulu sclaviei nevediatu elu schinteieza,
Sê strecóra prin potopu,

Si plutesce si se 'naltia si prin valuri elu inóta
Si strabate 'n agonia prin a viscoleloru róta,
Pân' si-ajunge 'naltulu scopu.

Dintre capete plecate de-a despotiloru urgía
Fruntea sa nepasatória si-o redica cu mándria
Radie 'n giurulu seu versandu.

In lumin'a loru zaresce cetele legionare
Cum suspina resignate, dormitandu in nemiscare
Pe strabunulu loru pamentu.

Vede mân'a sacrilega cum le bate, cum le stringe,
Vede parasitulu lacomu cum le stórce-alesulu sânge,
Din viéti'a loru traindu.

Ne'ndurarea lui l'aprinde, setea lui l'inflacáraza
Si cá stea lamuritória spre zenitu inaintéza
Focu din sine scuturandu.

Focu ce fratiloru lumina le aduce si scapare,
Iai' pe frantile dusimane le-amenintia cu 'nfierare
Pentru negrulu loru pecatu.

In lumin'a lui cerésca risulu crudu se schimosesce
Ochiulu palidu de durere in sperantie dulci zimbesce,
Nóptea lunga s'a curmatu. — —

Spune radia minunata, spune stea misteriósa,
Ce isvoru te-a scosu in lume, care sfera gloriósa,
Ce castelu, séu ce palatu?

Cà-ci unu rege cá si tine nu se póte se se nasca
Din a lantiului strinsura, din sclavia diavolésca!
Esti fecioru tu de 'mperatu?

Ce? se credu eu umbrei tale, ce din ceriu adi mi arata
Nazaretulu*) din car' radi'a, viéti'a ta e 'mprumutata?
Rege tu nascutu din sclavi?

Inse Clio, o minune! spus'a ta o marturesce
Si mai dice, cum cà sclavulu nicicandu néga misielesce
Descendinti'a lui din bravi.

Din colib'a tierenésca sguduita 'n temelia
De nedrépt'a dieciuala, de-a strainului manía
Cursu 'n lume ti-ai luat.

La faci'a cunoscintiei lacomi'a seculara,
A tiraniloru crudime si-a loru fapte de ocará
Fára veste-ai demascatu. — — —

*) Avrigu.

Departatu de dulcea mama si de-a casei mangaiere.
Ti-ai alesu spinós'a cale de urgia si durere
Si prin flacari ai notatu.
Fost'ai alungatu de sórte prin furtuni amortitórie,
Prin a gerului asprime, prin reci valuri necatórie
Si de vipere muscatu.

Ai gustatu amar'a pane numa 'n lacrimi inmuiaata
Suferit'ai mii insulte dela litf'a blastemata,
Dar' remasai neclintitu.
Se pareo că si infernulu cu sagetile lui crunte
Si-ale mortii reci veninuri ar' poté se le infrunte
Alu teu sufletu de granitu!

Prin minuni nepomenite dela mės'a tierenésca
Ai ajunsu din trépta 'n trépta pân' la mės'a 'mperatésca,
Cu 'mperati tu ai mancatu.
Dar' in sgomotulu bacchanticu a nuntei lui Bonaparte
Tu de-a sclaviloru bucata, de-a loru rea si mica parte
Dovedi-si că n'ai uitatu.

Cà-ci din susu de inaltíme, din splendórea 'mperatésca
Ai plecatu cu resignare josn in tiér'a romanésca
Sugrumata de fanaru.

Si-ai deschisu a lunei carte, ce le-a spusu cà-aloru
chiamare

Âncà nu este sfarsita, cà trecutulu loru celu mare
N'o se aiba 'n reci otaru!

A loru anima se 'ncrunta, a loru anima se 'mbéta
De ce'a-ce suntu acuma si-audiendu ce-au fostu odata
Si prin sacru juramentu
Parasitiloru le-arata calea 'n laturi spre otara,
Plivescu hold'a de neghina si se facu stapani in tiéra
Preste vechiulu loru pamentu.

Dar' in foculu resbunării celu aprinsu de-a ta sioptire
Prinsu, batutu, ranitu la sufletu, pe tin' nobile martire
Ghiar'a mortii te-a strapunsu,
Si ca Oidipus odata cu piciórele cioplite
De-a dusmaniloru secure, totu prin viscole cumplite
In coliba-si ai ajunsu.

Intre-alu rudeloru cutremuri si-a surorii sale gele,
Intre reci fiori de mórte si 'ntre lungi saspinuri grele
'Naltulu sufletu ti l'ai datu.

Iar' candu mórtea cea amara ai sémțitu că vrea se vie,
Cea din urma-a ta offare fû »serman'a Romania!
Pentru care-ai sangeratu. — —

* * *
Dar' te mângaiie, iubite, tu martiru de resbunare,
Romani'a adi traiesce mândra, libera si tare
Si din veselu-i otaru

Susu in sfere fericite preamaritu ea te zaresce
Si cu-o frunte triumfala prin trofee adi zimbesce
Cu dispretiu càtra fanaru! — — —

Bucuresci, in 1/13 Ianuarie 1879.

Vasile Michailu-Lazaru.

Renascerea limbei romanesci in vorbire si scriere.

Partea I. Innoiri in vorbire.

II. Limb'a cá manifestatiunea spiretului in reportu cu mintea si natiunaletatea; amórea limbei natiunali; etátile omenimei dein puntulu desvoltatiunei limbei.

Candu ne apucàm de a tractá in prim'a parte a opului de facia renascerea limbei rom. in vorbire, de a tractá reformele si innoirile, ce se introdusera si se introducu câtu mai pe nesemțite câtu mai dea valm'a in graiulu romanescu, de sene se suleva câteva cestiuni prelimenarie. Ce este proprie limb'a? Care e viéti'a si demersulu desvoltarei ei preste totu luate? Care alu limbei unui anumitu poporu in speciale? Ce legi predomnescu de comune acelu demersu de desvoltare? Cumu si cu ce resultatu se aplecara acele legi la limb'a rom. in decursulu seclorulu si in diferitele ei fasi de desvoltare? La asemeni intrebári fundamentaletatea si luminos'a recere se dàm unu respunsu fia câtu de sucintu, mai inainte de ce amu veni la fondulu cestiunei, ce ne propusemu facia de limb'a nóstra, la innoiri, purificare, neologismu si cele-alalte, in generale si in parteculariu.

Se ne intrebàm dara inainte de tóte: ce e limb'a?

Intrebare acést'a, la carea poti răspunde, precumu si respunsera eruditii si neeruditii, in sute de forme, incependu de la Esopu Frigiénulu, celu ce o numi lucrulu celu mai bunu si totodata celu mai reu,¹⁾ pana la filologii moderni, cari recunoscuro in limba celu mai pipaitu, mai batutoriu la ochi si mai esentiale distintivu alu omului de anima-

¹⁾ *La Fontaine* La vie d'Ésope le Phrygien (in fruntea fabuleloru sale): „La langue c'est le lien de la vie civile, la clef des sciences, l'organe de la vérité et de la raison: par elle on bâtit les villes et on les police; on instruit, on persuade, on règne dans les assemblées; on s'acquitte du premier de tous les devoirs, qui est de louer les dieux. . . La langue est la pire chose qui soit au monde. C'est la mère des tous débats, la nourrice des procès, la source des divisions et des guerres. Si on dit qu'elle est l'organe de la vérité, c'est aussi celui de l'erreur, et, qui pis est, de la calomnie. Par elle on détruit les villes, on persuade de méchantes choses. Si d'un côté elle loue les dieux, de l'autre elle profère des blasphèmes contre leur puissance.“

lile neratiunali și necuventatōrie, în urmarea acesteia știința limbii, filologia, declarându-o regină a tuturor științelor.)¹⁾ Noi ținem, și materia, ce tratăm, ne îndrumă a ține cu filologia. Într'adevăr limb'a, adică graiul, vorbirea e ace'a, în carea se manifesta viața internă spiretuală a omului în modulu celu mai palpabil. Esista și alte moduri de manifestare a ratiunaleității și spiretualetății omului, bunaminte în deprinderile și creațiunile diferitelor arti scl.; dară câte toate laolaltă nu posedu nece pre departe însemnată amirabilei și misteriosului organu alu vorbirei, însemnată limbii, fia dîns'a în sene, în misticitatea, viața și dezvoltarea sa considerată, fia privită că celu mai principale și mai potente mediuloc de dezvoltare culturală a omeniei.

Asiă este. De candu domnesce pre pamentu regele creațiunii, omulu, a existat una necontenită acțiune reciprocă între ratiunea și spiretulu și între graiulu lui. Limb'a și mintea omului se dezvoltă pre sene impromutat. Nemica mai naturală, că procesulu acestei reciproce dezvoltări. De una parte adică lucrurile, cari se află și se petrecu impregiuru de noi în natur'a fizică, cumu scimu, ne impresiunedia vrendu nevrendu, se reflectă asiă-dicundu în oclind'a interioarelui nostru, și prein organele acestui-a apercipendu-se, producu în noi cugete și simțimente; cugetele apoi, era mai vertosu simțimentele precumu preste totu ne punu de comună în mișcare membrele corpului, asiă în speciale în organele noastre limbali sternescu expresiuni, vorbe, sunete articlate și audibili. De alta parte amintite sunete articlate, togmai pentru că prein rostintia lor devenira și ele nescue lucruri dein impregiurimea omului, dein parte-le inca inriurescu asup'r'a minții și cugetarei noastre, desceptandu-o, sternindu-o, provocandu-o și impintenandu-o la activitate. Estu-modu, cumu disemu și repetim, dezvoltarea și cultivarea ambelor, a minții și a limbii omenesci, merse mana în mana, țienù mai totdeun'a pasu egale.

Inse omulu, că fientia socială ce e, nu s'a dezvoltat, nu s'a potutu dezvoltă unulu singuru, ci în societate cu alti semeni ali sei; și totu în societate cu alti semeni ali sei si-a creatu și dezvoltat și limb'a, carea drept'ace'a nu e a unui singuru omu, ci a cutarei societăți omenesci, a cutarei națiuni. Ea, limb'a seu potenta omului de a grai, nu e deci numai una însufre organica a individului omenescu, ci că proprietatea unui poporu, ce formedia una unetate socială, e totodata expresiunea cea mai marcata și mai batutōria la ochi a vieții naționale și factoriulu celu mai principale alu acestei vieți. Într'ins'a se resfrange mai nemediulocitu și mai fidele modulu de cugetare, simțire, judecare și preste totu spiretulu unui poporu. Dîns'a precumu în generale ne arēta firea mintală a fientii omenesci, asiă specialemintea în varietățile sale naționale ne descōpere geniulu, spiretulu, carac-

trulu cutarei și cutarei națiuni. Déca nu se pōte întrutote sustienē că esacta enunțatiunea unoru limbisti, cumu că limb'a ar fi fiendu cugetarea estera, („die Sprache ist äusseres Denken“); se pōte inse afirmă, că dîns'a e form'a estera a cugetarei omenesci, dară totdeun'a una formă specifică a cutarui și cutarui poporu; pentru că și la poporațiuni întregi, nu numai la individi singuriti, se pōte cu totu dreptulu aplecă sententia filosofului anticu: „Vorbesse-mi, că se te potu judecă, cine esti;“ cumu și faimōs'a dîsa a lui Buffon, dupa carea „stilulu e omulu.“¹⁾

Dein cele precedente urmēdia pre firesce și se splica pre iusioru adevēru, amesurat carui-a propri'a limbă națională e în modulu celu mai intimu conerescuta cu consciența și cu simțulu-de-sene alu unei națiuni. „Mai curendu lasa unu poporu se i se rapēsa ori-ce alt'a — dîce cu dreptu cuventu unu limbistu germanu,²⁾ — decâtu limb'a sa; limb'a, că organulu comunu alu conscienței a intrēga națiunea, este pentru est'a elementulu vieții spiretuali, condițiunea vieții ei, și că atare posesiunea ei cea mai sântă, cu carea împreuna naționalitatea însesi stă și cade.“

Prein acestea indegetaramu totodata unu altu pre însemnatu fenomene psihicu și sociale omenescu, amōrea, ce poporațiunile diverse au și nutrescu facia de limb'a lor națională. E pre naturale acēst'a, ma contrariulu chiaru ar' fi ceva nenaturalu, dupa ce, precumu demustraramu, limb'a e manifestatiunea eu-lui spiretualu alu unei națiuni, și dupa ce în lumea morală totă amōrea bine definită și ordinată incepe de la „eu,“ de la persōn'a propriă („amor incipit ab ego“).

Nu ne potemu retienē de a nu intercală la acestu locu frumosulu testimoniu, ce scrietoriulu Bonfiniu de la curtea regelui Matia alu Ungariei dă în acestu respectu stramosiloru nostri. „Quamquam variae barbarorum eruptiones — serie dînsulu³⁾ — Daciam, populi Romani provinciam et Getarum regionem una cum Pannoniis inundassent, colonias tamen legionesque Romanas, quae recenter excreverant, non potuisse interire. Inter barbaros obrutae, Romanam tandem linguam redolere videntur, et ne omnino eam deserant, ita reluctantur, ut non tantum vitae, quantum pro linguae incolumitate certasse videantur. Quis enim assiduas Sarmatarum inundationes et Gothorum, item Unnorum, Vandalorum et Gepidarum eruptiones, Germanorum excursus et Longobardorum, si bene supputarit, non vehementer admiretur servata adhuc inter Dacos et Getas Romanae linguae vestigia?“ Asiadara, dupa Bonfiniu, stramosii nostri, coplești de genti barbăre,

¹⁾ Buffon Sur le style.

²⁾ K. W. L. Heyse o. și l. c.

³⁾ Bonfinius Rerum Hungaricarum decades quinque; decad. II.

În cele precedente Bonfiniu sustiene originea Romānilor dein legiunarii și colonii romāni: „E legionibus enim et coloniis a Traiano ac caeteris Romanorum imperatoribus in Daciam deductis Valachi promanarunt; quos Pius a Flaeco, pronunciatione Germanica Vlachos dici voluit: nos contra ἀπό τοῦ βάλλεω καὶ τῆς αἰλῆος dictos esse censuimus, cum sagittandi arte praepollent.“

¹⁾ Bunsen Report of the British Association for the advancement of science, 1847 pag. 257.

că se nu-si piérda limb'a parintiloru, se luptá astfelu, încátu nu intru atât'a se pareá a se luptá pentru viétia-si, câtu mai vertosu pentru salvarea si mantuirea limbei parintesci. Ce adevérntia stralucita despre viu'a conscire-de-sene natiunale a strabuniloru! Ce frumósá adevérntia analoga le dede braviloru strabuni mai de încóce si poetulu romanu modernu¹⁾, cantandu:

„Limba, tíera: vorbe sante

La strabuni erá!“

Óre inse rostitu-s'a elu, poetulu, totu asiá dein anim'a, dein sufletulu si cugetulu si dein convingerea Romaniloru de ésta-dí, candu mai departe canta:

Multu e dulce si frumósá

Limb'a, ce vorbimu;

Alta limba armoniósá,

Cá ea, nu gasimu.'

Salta anim'a 'n placere,

Candu o ascultámu,

Si pre budie aduce miere,

Candu o cuventámu.

Romanasiulu si-o iubesc

Cá sufletulu seu. . .

Glumele suntu mai bogate,

Au tonu mai firescu,

Romanesce cuventate;

Asiá se traescu!

Pre o gluma romanésca

Sufletulu mi-asi dá,

Ér' pre un'a . . . sca

Dieu neci o pará. . . ?“

Ore le díce in anim'a sa si le repete cu poetulu acesteá fiacare natu romanu modernu, convinsu fiindu, cá numai estu-modu se va aretá adevérntu descendente alu strabuniloru conscii de demnetatea loru natiunale, numai estu-modu va fi demnu de numele, ce lu pórtá? Faca cerulu, cá asiá se fia! Conserbandu si reserbandu dulcei limbe natiunali locul de onóre in viétia-ne publice si privata, in basereca si scóla, in casa si familia, in tóte si pretotunde: prein ést'a vomu convinge lumea, Europ'a civilisata, natiunile colocutórie in modulu celu mai ne-indoiosu despre otarit'a nóstra vointia de a traí si de a mori cá Romani, despre viu'a nóstra cosciantia natiunale, despre viletatea nóstra. Se nu ne amagimu! Numai stimandu-ne noi pre noi si ce e alu nostru, ne voru stimá si ni-lu voru stimá si altii. Si unu poporu, câtu de micu la numeru, care e in stare a documentá aceste primoprime conditii de viétia, are in díoa de adí, eo ipso' celu pucinu pe diumetate sucesulu aspiratiuniloru sale legitime, pentru cá are pe partea sa simpatíele si sprigionulu morale, uneori chiaru si reale materiale alu lumei luminate.

Ci dupa acésta mica digresiune se ne reintórcem la obiectu.

Aretaramu sucintu in cele precese, cá in limba se

manifesta in modulu celu mai palpabile viétia interna spiretuale a omului; cá mintea si limb'a omenésca se desvoltara pre sene reciprocu; cá limb'a desvoltandu-o omulu in societate cu alti semeni ai sei, ea, cá form'a esterna a cugetarei omenesci, ne presenta totdeun'a una forma specificá a modulu de cugetare a cutarui si cutarui poporu; cá in cosecentia limb'a natiunale este in modulu celu mai intimu concrecuta cu consciéntia si cu sentiulu-de-sene alu unei natiuni; si cá in fine dein tóte acestea deradia pré firesce alipirea, amórea, cu care diferitele popóra se pórtá cátra limb'a loru natiunale. Mai resta aice, cá in legatur'a acestor'a se invederimu pe scurtu, cumu limb'a ne aréta nu numai viétia interna spiretuale a omului si poporului, ci ne descópere in traseture destulu de luminóse chiaru si fasile de desvoltare a acesteia.

In acestu respectu, luandu limb'a omenésca séu pótenti'a de a graí a genului umanu preste totu, s'aru poté destinge trei grade séu periodi de desvoltare. Omulu adeca, inainte de a intrá in relatiuni sociali cu semeni de ai sei, cu alti ómeni, inainte de a i se porni desvoltarea intielesuale, duse una viétia cu totulu sentiuale. Conforme acesteia limb'a lui in primulu periodu stá dein nesce sunete simple si scurtutic, ce manifestá diferitele lui semfiri si impresiunári momentane; stá dein nesce spresiuni onomatopoeice, dein eschiamatiuni, dein intrejectiuni sel., cumu o demustra acést'a p'áci pana la evidentia asemenarea limbeloru mai culte cu cele mai pucinu culte si desvoltate. Ultimele posedu de regula una multime de atari cuvente primitive, va-se-díca de sunete si eschiamatiuni intrejectiunali, éra limbele mai culte au de acestea in poportiiune fórté pucine; desvoltatiunea intelectuale, reflectarea mintei, predomnirea ratiunei asupr'a sentiuriloru intr'unu poporu mai cultu le strimtoresce dein usu, le impucina, in acelasi tempu inmultíndu in limba dein ce in ce numirile de obiecte si lucruri, ce le aduce cu sene propasírea culturale. Ést'a e asiá de adevérntu, in câtu p. e. limb'a unoru triburi selbatece dein Afric'a centrale, dupa marturirea caletoriloru si filologiloru, este chiaru si ésta-dí asiá de marginita si defectósá, câtu cestiunatele triburi intru respicarea cugeteloru si concepteloru celoru mai primitive, demulteri lipsindu-le vorb'a corespundietória, se ajuta prein gesturi; câtu de la doi incolo nu mai sciú si potu numerá; si alte asemeni.

Pre gradulu séu in periodulu alu doile e já progresu, desf inca multu pucinu marginitu: progresarea mintale a omenimei si cu ea progresarea limbei. Viétia sociale cu necesetátele, repórtel, eunosciantiele si ideele sale mai numeróse face limb'a mai opulente, dara totodata cuventele ei devinu pe dí ce merge mai abstracte. Cu tóte acesteá natur'a si lumea sentiuriloru si in acestu periodu totu remane inca, alesu pentru popóru mai de róndu, rusticu, una funtana destulu de abundante, dein carea elu scóte si creédia numiri de lucruri dapa primele au dupa cele mai momentóse aperceptiuni ale acelor'a.

In fine candu civilisatiunea si cultur'a superióre pe-

¹⁾ Georgiu Sionu.

trunde mai afundu și se generalisédia mai multu au mai pucinu in tôte păturile omenimei și ale unui poporu; candu ace'a face pre omu a parasi simpletatea naturei, a se abate de la nemaestrit'a vietuira conforme indigentieloru naturei, a intretiené relatiuni și legamente sociali arteficióse, și intre acestea a duce unu traiu mai multu ori mai pucinu delungatu de lumea sentiuriloru: atunce limb'a omenésca ajunge pe alu treile gradu și in alu treile periodu de desvoltamentu. Atunce séca preindegetatulu isvoru firescu alu cuventeloru, și mintea calculatória mai numai dein elementele já esistenti in eutare și cutare limba combina inca acele sunete, spresiuni, cuvente, ce se aréta necesarie pentru lipsele și trebuintiele comerciului sociale. Abiá trebue se spunemu, că in acestu stadiu se afla mai tôte limbele dein partea lumei cea mai inaintata in cultura, dein Europ'a nóstra.

Estu-modu in limb'a omenimei inca se adevereșce đis'a Scripturei,¹⁾ că nemica nu e statatoriu sub sóre, ci tôte se invertu intr'unu cercu de varie metamorfosări și permutatiuni. Dins'a, că si omenimea, a carei spiretualetate și intelectualetate o manifesta, inca fũ si este supusa la continue evolutiuni și desvoltatiuni; inca avũ și are, in speciale cá limb'a unui anumitu poporu considerata, etatea copilariei plapande, a junetiei de auru, a barbatiei vigoróse și a betranetieloru plinn de suatu și ratiune. Totu cá evolutiunile in viéti'a omenimei, asiá și evolutiunile in viéti'a limbei omenescei preste totu și a limbeloru diverse in speciale n'au decursu totdeun'a in modu firescu leniscitu și paciuitu, procedindu numai dein poterea intrinseca a limbei și limbeloru, ci acele evolutiuni au fostu demulteorí adeverate revolutiuni. Se vedemu dara, suntu óre și aceste, și in ce mesura indereptáite?

(Va urmá.)

Dr. Gregoriu Silasi.

Florica'a.

Novela

(Continuare.)

Bab'a Ghiti'a erá o vrajitoare, vestita cale de trei dile. Tiépá cu bobii, descántá de buba, facea de facatura și de maritu, inghétia ap'a in vatr'a focului si aducea dragutiulu feteloru peste nóua otare.

— O buna esti matusica draga! Se nu fii domnea-ta nu asiũ avé unu sufletu bunu cine se-mi deie unu sfatu de dómne ajuta.

— Pe séra, colea pe la cina vino puiulu meu Florica, vino la mine, si vomu merge la bab'a Ghiti'a, singura ti-aru fi uritu, te-oiu petrece io pana acolo; cá e departe, chiar' sub pol'a padurei, — te-oiu petrece io puiulu matusiei se nu-ti fia uritu.

— Bine matusia draga. Déca se va culcá tat'a, candu

vei vedé ca se va stinge diarea in ferésta la noi, me ascépta cá-oiu veni.

Dómne ajuta-mi! suspiná Floric'a, facândusi cruce.

III.

Multi copii seraci suntu in lume, dar' nu-i copilu seracu cá ventulu.

E érna si ninge, e frigu si geru; elu bate lumea si alérge pamentulu; din dealu in vale, din vale in dealu, — si nu mai dá de unu repausu in veci.

Si asiá plange de cu gele, si asiá se vaiera de durerosu; si nu afla unu omu pre pamentu care se-lu mangaiia, se-lu compatimésca si se-i deie adapostu.

Alérge pe la usile omeniloru, bate la ferésta plangúndu, si umbla de-alungulu stradelorú sgriburindu; omulu 'si inchide ferestile, 'si blanescé usile, 'si face focu in vatra se nu pota intrá nici chiar' pe hornu, — si ventulu alérge mai departe, si plange mai departe si sufere fara mangaiiare. Nime nu-lu intréba de unde e, cine-lu persecuéza, cine l'a batutu, pentru ce plange. Nime nu-lu intréba: ai tu tata, ai tu mama; cine te-au aruncatu in lume asiá superatu?

Pote au fostu unu copilu reu si l'au blastamatu mama-s'a se alerge pamentulu si se nu aiba odihna in veci.

Si sau prinsu blastemulu, cá-ci blastemulu de mama se prinde; si alérge pamentulu de-alungulu pana in mare, si preste mare; si nu mai dá de sférsitu, si nu-i mai stá nime in cale se-i dica: stá pe locu, ti-aj implinitu pedéps'a.

Ah, blastemulu de mama e grea!

Si ventulu seraculu, dupa ce a colindatu pe la tôte portile, in totu pragulu, pe la tôte usile; dupa ce au aflatu cá tôte-su inchise inaintea lui, nimenea nu-lu lasa, nu-lu chiama in casa, nu-i face unu locu pe vatra, nu-i da o vorba buna; vediendu cá tota lumea e straina de elu, toti i-intoreu dosulu, toti 'lu urescu si-lu incungiura — vediendu-le aceste, se face si elu uritosu, secantu, reu la anima si fora indurare. Uresce lumea, uresce omenii si strica totu ce pote, numai cá se-si resbune.

Cá si omulu.

Copilulu pe care toti 'lu inpingu toti 'lu indosescu, toti 'lu urescu; care nu mai aude o desmierdare o vorba de dragoste — se inpetresce la inima, se face dosnicu, galbenu la fația, reu la sufletu, si uresce tóta lumea si toti omenii si i-i blastema.

Asiá-e si ventulu.

Si apoi hei, sburdalnicu de fire cum e, ce gotioiu de furci se face ventulu candu a devenitu reu.

Vediutul'ati colo afara pe campu in largulu lui? cumu fluera cá balaurii, cumu siuhaia prin crânguri, cum buiesce pe gârle, cumu frange si doborá, cum matura váile de-alungulu cá si candu ar' vré se ascunda ce au resipitu cá furulu celu viclénu.

Cum pornescé din codrii, cumu vine prin sate fluerandu cá unu monstru, cumu frânge crengile pomiloru,

**

¹⁾ *Eclesiastele* 1, 9—10.

cumu adarna copacii, cum ne bate stresinile casei, cum pan'a fontanei, cá si candu ne-arú spariá. Ah, cum se ascundu omenii de elu.

Si elu, pare-ca ar' cunosce candu se teme omulu, devine totu mai curagiosu. Ti cauta siur'a si sioprulu cá la unu escesu de contrabanda, ti se vêresce sub acoperisulu casei, redica, clatesce si scutura totu edificíulu cátu pocnescu cornii, grindile si inchieturile tote.

Apoi cum tace câte pe unu momentu cá si uciga-siulu, se pare ca nici nu resuffa. Asculta ca ore ce faci, tremuri, fricosu esci, ascunsuteai, mai resuffi?

Apoi era pornesee. Ti cauta usile si le clatina in tiêtiêni; 'ti cauta ferestile si le scutura. Adese-ori vine repede, fora veste si-ti isbesce in feresti fulgi de néua, apoi bate in stresini si asié de cumplitu hohotesce — se pare cá ride unu nebunu.

Tu siedi pe vatra lângá focu; elu se urca pe vârulu casei, se cobora pe hornu, dà cu aripa in focu si éra sbora. Fluera hornulu dupa elu.

Merge la omulu seracu, i descopere cas'a, i face sila si nepaste, se indésa in casuti'a lui si se pune la mésa. Omulu seracu n'are focu, ventulu n'are respectu; i inghiatia malaiulu pe mésa si ap'a in olu; i palmuiesce muierea si pruncii si fluiera catra elu cá sierpii.

Asiá e ventulu in mani'a lui.

Ah, candu te affa pe cale in firea lui cea rea! Ah cum te cauta, cum te bate, te plesnesce si te framênta. 'Ti desbaiera vesimintele, 'ti despletisce perulu, te opresce, te impinge, te inbórdá la pamentu. Apoi te lasa se te seoli si éra te bate si éra te dobóra. Se te feréscá domnedieu de mil'a si de credinti'a tiranului!

'Ti acopere calea cu néua, 'ti astupa gropile si p-raele se nu cunoseci drumulu; 'Ti acopere urmele, se nu te afle nimenea candu te va omori. Si candu te omóra, dupa ce te-au trecut prin tote maltratarile, te acopere cu néua si te lasa in drumu. Sermanulu caletoriu! Ah, se nu fii in cale candu-si jóca ventulu hor'a sa diavóléscá! Ah si câti suntu siliti a se espune launei tiranului ventu.

Alérge pe cine 'lu mâna sortea, alérge pe cine 'lu alunga reulu vietiei — — — — —

Dela satu departisioru, pe o vale îngusta, dóne figure negre inaintau pe unu drumu.

De-asupra cadé ploia mestecata cu ninsore, si ventulu suffá, padurea vijia, — figurile calatore se bateau cu tempestatea, si 'n lupt'a cea mare abia mai poteau si resuffá.

De-asupra ploia si ninsore; de de subt néua cu apa; tina, belti si riuri. Viforulu le batea in façia, naframile li-eráu inghiatiate pe lângá gura, genele le picurau de ploia si de lacremi; ér' din dreptu spaimetele noptiei. Óre nu vine cineva dupa noi, óre nu ne-au sêmtítu vre-o fiara selbateca?

— Ai de mine matusia draga, óre departe e ânca? întrebá un'a.

— Ba nu-e tare departe Florica, dar' se nu fia di-

su intr'unu ceasu reu — acuma numai sciú nici eu unde suntemu. Ni-a ajutá domnedieu drag'a matusiei.

Ai de mine si de mine, óre nu amu datu in urma rea — o feréscá domnedieu! 'Mi-aducu aminte, spunea odata maicuti'a — fia iertata — ca o féta mersese dupa alune, si au datu in urma rea. A ratacitu prin paduri noue ani de dile, si au amblatu noue ani pustie si nu au mai datu peste diarenenia de omu, pe urma nu sciú ce sa facutu — acolo a si peritu.

Din departare se audi unu urlatu tempitu cá din fundulu pamentului, si tienù cá doue minute, lungu, infioratoriu si departe, cá si candu numai unu echo ar' trece incetu din dealu in dealu. Erá unu lupu departe pe ore care culme.

— Oh domne, domnedieulu meu celu sfântu, audi matusia draga, inca ne-oru mândá lupii. Nu ne va audi nimenea de veste, nu a mai sci nimenea de ce ne-au fostu perirea.

— Nu te teme puicutia, bunu-e domnedieu! Va fi unu pecurariu cu oile la frundiariu departe pe cele paduri si striga cum e obiceiulu loru, dise matusi'a, dar' asiá li-erá de gródia, asiá tremurau ambele cá frundi'a ploplului.

Florici'a intrast'a statù repede in locu, se prinse de suemanulu matusias'a, cá unu pruncu micu, — spariata, si inlemnita aretá cu mân'a inaintea sa.

— Vai de mine matusia draga, nu vedi, nu vedi colo, — m'êca colo — vedi?

— Ce, nu e nimica fetumeu, numai tu-ti faci naluciri.

— Da nu-lu vedi, éta colo — micu — si albu — éta-lu, se redica — vai de mine, vine incóce, nu-lu vedi?

— Pentru Domnedieu, nu-ti face frica, Domnedieu grigiesce de omulu superatu.

— Da nu vedi orece albu, — cate odata se pare ca se mai intuneca, pareti-se ca s'ar' departá, apoi éra se pare ca se redica in degete — mai albu, mai luminos, — pare ca se apropia incóce — cauta — éca, vai! . . .

Atunci intr'adeveru si matusia-sa vediù, — si prinse pe Florici'a repede de mâna stringându-o cu bucuria.

— Oh suflet'a mea, da nu vedi ca ace'a e diare, diare din colib'a babei. — Oh multiamu lui Domnedieu, — vedi fetumeu, crede in Domnedieu totu-deauna, cu crucea si cu rogatiunea poti trece si puntea raiului — totu asiá dicea preutés'a cea betrana, ierte-o Domnedieu! . . .

Florici'a mai prinse potere, intr'adeveru erá aprópe colib'a babei.

Mai mersera unu picu si statura inaintea usiei.

Pe lângá usia, asiá placuta, asiá chematore se vedé diarea cea de focu, numai acel'a o scie pretiúi intr'adeveru, cine e mâncatu de frigu si de drumu.

Pe erepaturile usiei se vedé diarea pe-ici-pe-cole, numai pe dedesuptu erá bine captusita cu nesce petece de tióle si cu câlti se nu curga ap'a in coliba.

Caletorele nostre deschisera usi'a si intrara. Betran'a erá singura cu o mêtia, amic'a, tovarasi'a si paditorea ei. De erau tempurile bune si sosia bab'a din satu cu ulcelusi'a plina, de remanea câte o lingura de lapte, ealu sorbiá, séu 'lu lingea dupa placulu ei; de erau tempurile vitrige si veniau pagánii de sioreci si incepeau a róde opineile babei — ea sta de fačia cá unu capitanu si pefugá inimiculu din tíera.

Betran'a siedeá pe vétra si dapená de pe unu fusu, mêtia dormiá in unghetiu cu cód'a incolacita pe lángea ea.

— Buna sér'a mosia, — strigara caletorele nostre.

Betran'a-'si puse mân'a la frunte, cá si candu nu vedi bine de sóre séu de lumina, si le numerá de ameruntulu, cine-su, cine potu fi pe vremea ast'a?

— Sanatate buna dragile mamii — oh de mine — én siedeti — puneti-ve íei pe vétra lángea mine, díse bab'a cu afabilitate stergúndu cenusi'a de pe vétra cu unu pe-tecu de peptariu.

Caletorele tremuráu de frigu. 'Si desfasiurara ambele neframile de pe lángea capu, 'si scuturara pólele si hainele si se puse si ele pe vétra.

— Olio, frumoasa esti, si tenera esti, si scumpa esti tiucute, dar' mare superare aibi tu puiulu mamii, — suspinà bab'a togmindu tatiunii pe focu si vediendu faci'a fetei, — mare superare aibi tu puiulu mamii.

Florice'a indata vediù cá bab'a e nesdravena, bine nu o vediù si-i scí necadiulu.

Cum potopu se nu scie, candu ambla o fêta intro nopte gradiava din satu pâna la bab'a Ghitia, pustia pe ploia si pe frigu?! . . .

Metusi'a dadù la vorba, ântâiu numai asiá câtu pe colò, apoi totu mai apriatu, totu mai deaprope, câtu incetu, câtu cu voce, câtu numai in siopte — asiá cum facu muierile cele de rëndu — nu poti dá cu bot'a 'n balta — pâna spuse tota povestea pâna in capetu.

Florice'a serac'a tota erá rosia cá unú trandafir, câtu de foculu din vétra, dar' mai tare de rusine — oh, la ce a ajunsu ea, la vrajitóre, cá fetele cele betrane!

Bab'a suspinà ce suspinà, cascà ce cascà, apoi-si întinse mân'a in unghetiu, facù incomotia la biét'a mêtia se se scole de pe o straitia de pandia, scóse de-acolo nescie câti mângite câtu nu mai vedeai figuri si ochi pe ele, apoi prinse a sfetí si a insirá, a numerá si a combiná din ele. Se pareá cá vorbesce cu ele cu sfaturi si cu întieptiune cá cu unu carturariu.

— Vai de mine greu lucru fetumeu — suspinà bab'a si éra mai prinse a numerá.

Florice'a si matusiasa asepta cu curiositate incordata. Nici odata la oraclu nu a statu sufletu de omu cu atata pietate.

Bab'a erá ocupata, aprofundata in vedeniile sale, foculu in vétra se domolí dince-ince, tatiunii adormiau in cenusia, si in coliba se facù intunerecu, numai candu si candu scaperá cate o scanteia cum cadeau tatiunii de pe capatâiu in cenusia.

In colib'a babei nu se mai vediù nimic.

Intr'unu tardiu se elatí bab'a, si stergúndu-si ochii cu cornulu naframei, sterní tatiunii in vatra.

— San-Vasiu, puicutia mamei, spre San-Vasiu ti-se arata norocu Florica, — incepù vrajitórea si-si asternù cártile pe vatra. Florice'a statea nemiscata.

— Mirele teu te iubese puicutia, ori cum intoreu si destoreu, totu in urm'a ta, totu in calea ta, si multa dragoste ti-se arata. Si tie nu ti-e dragu Florica, ai vré se scapi de elu si nu poti cá de morte.

— O baba buna, de ai ajutatu la unu omu pe pamentu, da-mi si mie unu sfatu se-ti fie bine 'n lume.

— Arde-lu Florica. Scí tu arsur'a lui San-Vasiu? Se arda cá para, se se stinga cá cér'a, si se piera in ventu cá suflarea mea, cá vremea ce grea, cá vorb'a ce rea — díse bab'a suflându cruce preste cárti de trei ori in susu si in josu.

Florice'a statea cu capulu plecatu pe mâna si privia in diarea focului. Bab'a inse se inchiná din siele inainte si 'napoi ca o masina automata, si suspinandu, si siusicaindu, continuá.

— In noptea lui San-Vasiu, in mediutiulu noptii suflet'a mamei in locu ne-amblatu, pe drumu ne calcatu; se nu véda nemenea, se nu scie nimenea, numai ceasulu celu bunu si dioa de adi. Apoi 'ti fá o papusia, Florica, papusia de carpe cá si candu erai micutia — si o botédia. O botédia pe numele lui: Nutiulu lui Tóderu. Cauta loculu unde ai melitiatu astà tótna, eulege o zadia de pozdari, pétra puciosa, si trei fire de peru de porcu. . .

— Ah baba buna! Unde se mergu, ce se facu, eu nu sciu ce suntu farmecile.

— Unde? Hm, unde? Acolo unde mergu fetele. Cugeti cá tu incepi farmeculu nepotica? . . . Hm, ce se faci — ce facu si altele puiculitia. Mergi la unu locu pustiu, buna minte intr'o casa parasita si ascépta mediulu noptiei. Pe la mediulu noptiei se schimba sortile omeniloru puicutia. Tu ascépta, si 'n mediulu noptiei fá focu de pozdari, pe focu prasera pétra puciosa si perii cei de porcu, si candu va arde mai bine arunca papusi'a pe focu. Tu 'neungiura foculu de trei ori, descantându; apoi éra stâi si-lu sorocesce: se mérga, si se-se prapadésca si se piéra cum piere vorb'a mea, vremea ce grea, vestea ce rea. Si candu 'lu vei sorocí de trei ori, 'ti sufulea pólele Florica si fugí, si fugí; dara indaraptu se nu privesci pentru lumea 'ntréga. — — — — —

Mai tardíu cu o jumătate de óra Florice'a cu matusiasa esira din coliba si facúndu-si cruce pornira 'ndaraptu.

Afara erá frigu, ningeá si batea ventulu; dar' faci'a Floricei erá rumena si sudorile i curgeau pe frunte siroie.

— Ah matusia draga, am ajunsu si eu amblandu noptea in vaciuri, si adi mâne voiu ajunge la mór'a dîneloru cá fetele cele betrane.

Matusi'a candu audí de mor'a dîneloru 'si facù cruce si tacù. Florice'a âncea o imitá apoi continuá éra.

— O aprinda-o foculu mora, acolo ambla fetele ca-

re-si facu de maritu, că-ci farmeculu se arata numai in locuri pustiîi si neamblate, apoi nu e pustiîu pe pamentu că 'n mor'a dîneloru. Totu omulu se teme a ambla in prej'm'a ei, si numai acel'a se apropia de ea pe care 'lu mâna sôrtea ce rea. Dómne cum me temeamu de ea si cum nu poti incungiurá ce ti-e ursitu.

— Domnedieu e bunu Florica si grijesce de totu omulu intristatu — o mangaia matusi'a.

(Va urmá.)

V. R. Buticescu,

FRUMUSICA.

Frudia verde maru domnescu,
Fost'a 'ntrunu satu romanescu
O fetica
Sprintenica,
Óchesia si frumusica.

»Frumusic'a« erá 'n satu
Unu »norocu« de cantatu:
Logodita,
Multu iubita
Si de nunta pregatita.

Da 'n diu'a de cununie
Vine-o veste-a batalie . . .
»Frumusica
Dragulica,
Dà guritia lui Mitica!»

Dice, — viór'a unu marsiu canta
Mitica pe calu s'aventa:
»Cine stie
Ce-a se fie
Din a nóstra cununie?»

»Ba tu esti alu meu barbatu:
Tiér'a adi ne-a cununatu!»
Dice, sare
Si ea calare
Si se ducu in fuga mare.

Toporoutu in 16/28 Decemvre 1878.

Elena.

Argiru si Elen'a.

(Finea.)

Se urmàmuc acum'a pe nefericitulu Argiru mai departe.
De odata cu Elen'a, l'a parasitu si odihn'a sufletésca.
Anim'a nu-lu lasa se mai remana la cas'a parintiésca nici o óra. Indar 'lu roga cu lacrimi tatalu seu si maica-sa, indar

Plangu dupa elu feciore,
Cá noptile dupa sore!

Elu, urmatu de unu servitoriu, merge »cá se-si caute a sa mirésa:«

Totu prin locuri necalcate
Si prin paduri neamblate.

— — — — —
Câte birturi, câte sate,
Totu intréba de cetate.

Dar' ori-ce intrebare e 'numai inzadar. Cetatea négra nime nu scie unde se afla.

La toti le parea minune,
Ne cum cá se-i scie spune.

Dar' elu totu nu-si pierde speranti'a. Imaginea Eleni plutea mereu inaintea ochiloru sei, si acést'a i dá putere si curagiu neinvinu.

Calca câte locuri tóte,
Pâna mai nici nu mai póte;

si in fine dupa multa óstenéla si suferintia (condusu de unu satiru schiopu) elu totusi intra in cetatea dorita.

Aici, cautandu-si mai 'nainte de tote unu locu de masu pe nopte, intrá din intemplantu in cas'a unei veduve bogate, unde fú bine primitu. Elu spune caus'a caletoriei sale si, intielege dela veduva, ca Elen'a se afla acolo intr'adeveru, si se preambila in tóta diu'a prin o gradina frumosa, unde póte se convina cu dinsa. Argiru cu aceste, fiendu obositu de cale, se culca de tempuriu, si adorme.

Veduv'a avea si o féta frumosa, si i-ar' fi placutu forte, cá se póta deveni sôcr'a unui rege. Dar' prin ce midiolocu s'ar' poté óre acést'a ajunge? Dupa putina cugettare fú gata intregu planulu ei. Ea se duce la servulu lui Argiru, i face o multime de promisiuni imbetatórie, apoi i dà in mâna nesce »lécuri vrajite,« cu cari déca voru intrá mane in gradin'a amentita, se adorma pe domnulu seu, inainte de-a sosi Elen'a, cá se nu pota vorbi cu ea. Apoi dupa departarea ei se-lu descepte éra.

Servitoriulu, amagitu de promisiuni, se invoesce la tote.

Argiru se scóla demanétia, se spala si se imbraca, apoi intra cu ce'a mai mare bucuria in gradin'a plina de flori mirositórie, si siede pe unu scaunu de verdétia, asceptandu cu anima palpitanda sosirea frumosei sale mirese.

Servulu blastematu in sa cu lécurile vrajite 'lu adorme numai decatu intr'unu somnu greu cá mortea.

Elen'a vine, frumosu imbracata, cu peru de auru

Care la calcâie bate

Neteditu in josu pe spate.

Ea se bucura, vediendu pe Argiru. Siede langa dînsulu, si voesce se-lu trediésca. I redica capulu in bratie, 'lu saruta, i uda faci'a cu lacrimi, si lu-roga plangendu, se se scole, se caute la ea macaru odata, se-i graésca macar' unu cuventu. Dar' tóte incercarile ei suntu inzadaru. Elu n'o vede, n'o aude. Dórme cá mortu, si nu-i modu a-lu poté desceptá.

Elen'a se duce intristata, dicéndu servitoriului cá va mai veni de done ori, dar' mai multu nu i-e cu potintia.

Ce mare fú dorerea lui Argiru, trediendu-se, si audiendu cá Elen'a a fostu langa dînsulu, i-a vorbitu si l'a sarutatu, ér' elu n'a potutu nici macar' s'o védia.

A dou'a si a treia dj, si-a pusu tóta silintia cá se nu adorma éra. Inzadaru. Lécurile vrajite a fostu mai tari decâtu vointi'a lui. Elen'a a sositu, dar' de nou la aflatu dormindu; si nepotendu-lu tredî nici a treia ora, s'a dusu cá se nu mai vie nici odata.

*

Mai éta o frumoasa oglinda a vietiei omenesci, totu asié de fidela ca si cele de mai 'nainte. Au nu suntemu si noi cu totii siliti a parasi odata, cu anima plina de dorere si sperantia, cas'a parintiésca, in care traiamu fericiti, si a ne cautá de-acole 'ncolo singuri fericirea? Si noi alergamu ani intregi, totu prin locuri necalcate, si ne obosimu, fara se potemu dá de dorit'a fericire. In dar' intrebámu despre locasiulu ei:

La toti le pare minune,

Necum se ne scie spune. . . .

Ba se intempla intr'une ori, cá ajungemu ace'a, dupa ce amu alergatu, pentru ce amu suferitu mai multi ani, ce a fostu in lume unic'a nostra sperantia si dorintia. Si óre suntemu noi atunce fericiti, precum amu crediutu? Nici odata. . . Unu simtîu, de ne'ndestulare nascutu in animele nóstre, apoi vicleni'a si intrigele omeniloru rei, nu ne lasa nici odata se potemu gustá deplinu dulceti'a fericirei ce ne-amu cáscigatu cu multe lacrimi si sudori. Intrámu in raiulu fericirei nóstre, si totu nu suntemu fericiti. Intrámu in gradin'a Elenei; ea sosesce, ne imbratiósédia si ne saruta; dar' noi dormim, si nu putemu se ne bucurámu de privirea ei fericitoria. Numai dupa ce ne parasesce éra, scimú cá ne-a cercetatu.

*

*

*

Argiru, lipsitu acuma de tóta speranti'a, nu scie ce se faca de necasu si de dorere. Pè servitoriu, sémfîndu-lu vinovatu, 'lu ucide numai decâtu, ér' pe veduv'a intriganta o amenintia si blastema amaru:

Se patiesci si tu cá mine

Candu va fi se-ti fia bine!

Apoi cu anim'a plina de dorerea desperarei

Spre campuri pornesce

Si prin paduri pribegesce. . .

I vinu in minte parintii, pe cari i-a lasatu plangéndu, si álele fericite, ce a petrecutu in giurulu loru, apoi se intristédia si mai tare, si striga:

O, morte! vino, grabesce,

Dè amaru me mantuesce!

Dar' cugetandu la sortea trista, ce-lu ascépta in venitoriu, i pare pré multu, se ascepte pâna va sosí mórtea. Deci elu decide intru sine a-si curmá firulu vietiei cu má-n'a sa propria.

Acést'a-i sórtea tuturoru acelora, ce pasiescu in vietia cu sperantie pré multe si mari. Se amagescu intru tote; numai un'a le mai remane: mórtea.

*

Argiru in fine totusi e fericitu.

Prin o intemplantare minunata elu lasa acestu pamentu si sbora in alta lume, unde se afla iubít'a s'a Elena.

In minutulu, candu elu voiá adeca, se se ucida cu sabi'a sa, i s'a aretatu o nimfa, ce i-a dísu se mai ascepte, cá-ci tóte se potu intorce spre bine. Totu atunci aude in padure unu sbieretu cumplitu. Elu cugetá cá s'a intalnitú vre unu leu séu tauru cu vre'unu balauru, si aceia, luptandu-se impreuna, sbiéra asié grozavu.

Atunci in minte i vine:

Cine se junghia pe sine,

In raiu nici-candu nu sosesce;

Si atunci asié gandesce:

Eu la dînsii me voiú duce

Cá prin guri se me apuce.

Deci pléca in directiunea, de unde se audiea glasulu, si ce vede? Trei copii de dracu se certau cumplitu pentru nesce obiecte scumpe, ereditate de la parintele loru: unu paliu, nesce papuci si unu sbiciu, cu cari, cine le are, pote fi intr'unu minutu acolo unde voesce.

Ei róga pe Argiru se le fia judecatoriu, si se faca intre dînsii dreptate. Elu se invoesce, si le díce:

In trei parti ve voiú trimite,

Care-a sosí mai 'nainte

Aceluia fie tóte,

Cá-ci in altu modu nu se póte.

Si candu ei s'au departatu in trei parti, Argiru a luatú paliulu pe spate, papucii in picíóre, sbiciulu in mana, a pocnitú cu elu si abia a dísu de trei ori: »Hop, hop! se fiu la iubít'a mea Elena!« candu s'a si redicatu de la pamentu si a sbóratu cá o sagéta.

Pe candu a venitú dracii se le faca dreptate, elu nu erá nicairi, ca in palma; nici obiectele loru pretiose. Po-teau suffá in focu dupa ele.

Asié o patiescu totu deaun'a cei slabi si nepriceputi, candu in locu de a se uní, se cërta intre sine: devinu pré-d'a unui'a mai tare si mai cu minte. . . .

*

*

*

Argiru in modulu aretatu sosesce la palatulu Elenei, care atatu e de frumosu câtu »alu vedé nu te mai saturi.«

Elen'a nu voesce a crede, candu i spunu nimfele, cá Argiru vine. Insa

. . . . cum lu-vede

Lu cunosce si le crede.

Si cu bratiiele gatite

Díce: O! alu meu iubite! . . .

Nu sum vrednica de tine,

Cátu ai amblatu pentru mine! . . .

Ér' Argiru i respunde:

Pentru tine rabdu si mórte

Pentru cá te iubescu fórte.

Apoi ambii intra in palatu, uita suferintiele trecutului,

Si incepu la veselie,

La jocuri de bucuria.

Si totu felulu de musica

Stà totu gata cá se dica.

Tóta cetatea resuna

De cantari de voe buna.

In urma facu unu ospetiu mare, si traescu in cea mai dulce fericire.

Dupa multa intristare,
Bucuri'a cea mai mare.
Ce fũ uscatu inverdiesce,
Amarulu se indulcesce.

— — — — —
Ce cautá cu intristare:
Acum in bratie o are. . .

*

Cu aceste se finesce traditiunea. In partea din urma vedemu exprimata o credintia generala a omenimei intregi, cumca omulu, fericirea dupa care alérga inzadaru pe acestu pamentu, trebue se o gasésca, si o va gasi intr'o alta lume mai fericita: dincolo de mormentu.

Din aceste cngetu, cá apare destulu de chiar' ce'a, ce am disu la inceputu, cá adeca povestea poporala despre Argiru si Elen'a are o insemnatate mai multu filosofica, decatu istorica. Ea e cea mai poetica si mai perfecta alegoria, cea mai fidela oglinda a vietiei omenesci, in care Argiru reprezenta omenimea ce alérga dupa fericire. Si ca atare, acést'a poveste va avé mare insemnatate pentru literatur'a nostra in venitoriu. Ce materia frumoasa va fi acést'a candu-va in manele unui maestru mai mare decatu Baracu! Mai frumoasa dór' si decatu acea, din care memoritoriulu Goethe a formatu renumitul seu opu dramaticu intitulatu »Faust.«

Si materii de aceste am mai avé noi inca fórtte multe..

Dar' unde ne suntu maestrii? . . . Pana candu voru intardiá? . . .

La acést'a intrebare ne va responde venitoriulu.

Petru Dulfu.

CONVERSATIUNI.

— *Vietia idilica.* Intr'o insula indosita a archipelagului Ali, numita Pitcairmon, vietuiescu vré 200 locuitori, fora a avé idea de legi, autoritati si bani. Avere privata n'are nemene, ci tóte le sunt comune. Capulu acestei societati e Young, care li-e invetiatoriu si preotu totu-de-odata. Insul'a acést'a a fostu impoporata la an. 1788 de catra Ataiti, cari inse la an. 1857 s'au mutatu intr'o insula mai mica.

— *Post'portulu la ceriu.* In lun'a trecuta a repausatu sorior'a pré-iubita a unui pruncu de siese ani. Prunculu scie deja serie. — Amaritu de pierderea sorioréi s'ale, se pune la mésa si serie o epistola duiósa suroréi s'ale; si dupa ce muma-s'a mangaiandu-lu i-i spusese ca sorior'a s'a se-a dusu in ceriu la Ddieu, — dènsulu sigilându-si epistola, o adreséza: »Iubitei mele Soriore in Ceriu la bunulu Domnedieu.« — Apoi intoreându-se catra muma-s'a o intréba: »Mama draga, óre nu-i mai mare postportulu pâna la ceriu decátu pâna la Bucuresci?« — Se pote inchipui emotiunea mamei la acést'a intrebare a unicului pruncu ce-i mai remase!

— *Numerulu teatreloru din Europ'a.* Itali'a, in comparatiune cu locuitorii sei, are cele mai multe teatre; adeca 348, póte cá si cele mai multe biserici, possede inse cu atátu mai pucine »cârciume« de betivi. Franci'a 337; Spani'a 168; Angli' 150; Austro-Ungari'a numai 152; Germani'a intréga 191; Russi'a numai 44; din contra miculu Belgiu 34; Holandi'a 23; Elveti'a ce'a mica 20; Sveti'a colo dela miédianópte 19; Norvegi'a cea ghiatiósa 8; Portu-

gali'a cu vreo 2½ milióne loc. 16; Dani'a 10; Greci'a 4; Turci'a 4 mai multu numai pentru colonii europene; Romani'a 9, Serbi'a 1; Egiptulu 3.

— *La Parisu, Femeile voru fi admisse in cluburile barbatiloru,* dar' numai inainte de amédiadi, in care restempu jocurile hasardóse voru fi inlocuite prin conversatiuni, musica, literatura, siarade, ci-melituri s. a. Déca si prandiurile ar' poté fi inlocuite cu de-alu de-acestea: n'amu avé nemicu contra intrarei femeiloru in cluburile barbatiloru »inainte de amédiadi.«

SCANTEIUTIE.

— *Pe care 'lu pásai?* In teatrulu nationalu din Bucuresci, unu spectatoru din primele fotolie acompaniaza cu o voce destulu de tare si 'ntrunu modu fórtte superatoriu — pentru urechile veciniloru — ariele prima-donnei.

Vecinulu din drépt'a, caru'a acést'a i displacea, incepe se pásai.

— Pre mene me pásai, domnule? intrebá cantaretiulu improvisatu.

— Ei! nici decum domnulu meu! Pásaiu pre nesarat'a ast'a de prima-donna, care me impiedeca de a gustá dulcetiels vocii domniei t'ale.

— *Prândiu veselu.* Doi misantropi prândira intr'unu ospelu la un'a si ace'asi mésa. — In totu decursulu prândiului nu schimbara nici o vorba, ma nici o privire macaru. — Dupa o óra de tacere, unulu din ei dice commesanului seu:

— Trebue se recunóscemu amendoi, ca miculu nostru prândiu a fostu fórtte veselu.

— Da, — replicá celu-alaltu, — ar' fi fostu inse si mai veselu, déca erám singuru.

— *Femei barbieri.* In lun'a trecuta s'a deschisu la Parisu unu atelieru de barbieri, in care femei tenere si frumoase indeplenescu tóte lucrarile de barbieria. — Este o placere a vedé cu cáta grabire si usiurintia se intoreu aceste femei in giurulu acelor'a cari 'si incredintiéza loru perulu spre frisare ori tundere séu barb'a ori musteciele spre ordinare ori radere. Dara ori-cátu de mare placere ar' fi ace'a de a semtí manile loru delicate aninându-ti barb'a ori mustetiele, totu nu pré bucurosli-asu da in mâna briciulu cá se-lu preumble in josu spre gátulu meu. Si acést'a nu pentru ca me-asu teme de negrinti'a ori reutatea cutarei femei barbieri, ci pentru ca inchipuiti-ve: Sum soponitu deja pre barba si mustetie, — o barbiera cu ochi scânteiatori cá par'a focului 'mi iá nasulu intre delicatele degete ale manei de-a stâng'a, ér' cu cea de-a drépt'a pomesce briciulu cu rapediune prin mustetia in josu spre barba. E chiar' la diumatatea operatiunei s'ale si acum 'mi curatiesce suprafaça gátulu, candu usi'a se deschide si unu cavaleru de lumea noua, frumosu si istetiu, intra in atelieru.

— Domnedieulu meu, Spulberescu! — dice incetu dar' cu emotiune evidenta tener'a barbiera si mân'a-i tremura pre gátulu meu.

— Domnisor'a, benevoi-iti a grigi! — o rogu eu spariatu.

— A, misielulu! — striga barbier'a mea, vedendu ca nou-sositulu se pléca spre o alta barbiera totu atatu de tenera si frumósa cá si dèns'a, care i si léga cu mare gratiositate unu scergariu in giurulu grumaziloru.

— Domnisor'a, Ve rogu! . . .

Inzadaru, barbier'a nu multu socote de mene, ci alérga la teneru si i face imputari gróznice: ca nu i-e credintiosu ca de unu tempu s'a instrainatu de catra ea, ca o insiéla, ca . . . etc.

Ér' eu remanu soponitu de totu si rasu de diumatate.

Éca un'a dintre multele eventualitati neplacute, la care este espnsu barbatulu in unu atelieru de barbieri tenere si frumoase!

— *O scena la tribunalulu din Bavaria.* Judecatoriulu: »Gendarmu, adũ pe martorulu care urméza!« — (Gendarmulu pléca si ajungendu la usia face unu semnu aretatoru spre judecatoru, in

urm'a caruia unu barbatu se indreptesa spre elu.) Judecatoriuu:
„Cum te chiéma?“ — Iacobu: „Iacobu Lorch.“ — Judec.: „De
câti ani esti?“ — Iac.: „Mi se pare ca acést'a n'are nemicu de a
face cu lucrulu.“ — Jud.: „Vei spune indata de cati ani esti?“ —
Iac.: „Trei-dieci si trei de ani.“ — Judec.: „Esti de confessiune lu-
terana séu catolica?“ — Iac.: „Me rogu d-le judecatoriu!“ — Jud.:
„Déca vei mai cutesá se-mi contradici, te tramitu la inchisóre cu
paine si apa.“ — Iac.: „Suntu luteranu.“ — Jud.: „Esti inruditu cu
acusatii, incuscritu séu in serviciulu loru?“ — Iac.: „Eu? — Cu
acesti'a? Nici prin cugetu nu mi-au trecutu! Ce credi, d-le judeca-
toriu?“ — (Ilaritate crescénda in publicu.) — Jud.: „Abstiene-te
de ori ee observare nepotrivita! Redica-ti man'a si jura.“ — Iac.:
„Dara intr'adeveru d-le judecatoriu, eu credu ca acésta ar fi de pris-
osu!“ (Risete in publicu.) — Judec. (revoltatu striga): „Indata
lasu se te arestese, déca mai cutedi se faci vre-o opositiune. Redica-
ti man'a in susu si jura!“ — Iac. redica man'a. — (Judec. i cites-
ce formul'a juramentului si Iacobu repetésa.) — Jud.: „Juru si asiá
se-mi ajute D-dieu!“ — Jac.: „Juru si asiá se-mi ajute D-dieu!“
— Jud.: „A spune totu, ceea ce sciú!“ — Iac.: „A spune totu ceea
ce sciú!“ — Jud.: „A nu retacea nemica, ce ar' potea clarificá ces-
tiunea!“ — Iac.: „A nu retacea nemica, ce ar' potea clarificá ces-
tiunea!“ — Jud.: „Si a nu spune decatu curatulu adeveru!“ — Iac.:
„Si a nu spune decatu curatulu adeveru!“ — Judec.: „Aminu! —
Iac.: „Aminu!“ — Jud.: „Ei bine ce ai se spui?“ — Iac.: „O
salutare frumoá dela d-lu colonelu, pre langa invitarea cá se pof-
titi pe asta séra la 8 óre la cina. Capriór'a pe care o a puscatu ieri
a sositu astadi!“ (Unu risu homeriu in publicu.)

— *Cu cene a jocalu?* — 'Ti gratulezu domniórá! Domni'a-
t'a ai jocalu cu mare gratiositate.

— Ratacesei domnulu meu: eu am jocalu cu domnulu Ar-
boreanu.

— *Interesu fora capitalu.* — Credeti-me domnióra ca inte-
resulu meu fácia de Dvóstra este innensu.

— Ha, ha, ha: interesu fora ca pítalu!

— *Femei'a cocheta seména cu orologiulu, a carui resortu se*
afia in busdunariulu barbatului. — Ea seména si cu crumpen'a (pé-
r'a de pamentu), de care inse totusiú se deosebesece intru cátu: la
un'a ne place esteriorulu, ér' la ce'alalta interiorulu.

— *Politica* are de initiala o litera viéléna cá máti'a; cá-ci
precum máti'a ori cum o vei aruncá la pamentu totu in picioere ca-
de: asié si liter'a **p** initial'a cuventului politica ori cum o vei
asiedia totu litera remane; — asié: *p*=posna, póra, procesu, — *b*=
bóla, banuéliá, bataia, — *d*=detoria, dania, diavolia, — *q*=quota, quit.
Deci: Romane Vide Cui Fide!

Scar'a lui Iacobu.

— Dupa Beranger. —

Jacobu patriarculu adormindu odata
A visatu cá vede-o scara minunata,
Lunga pana 'n ceriuri, p'acarei fuscei
Se urcau spre stele mii de angerei.
Dar' — ce-a fostu unu lucru si mai de mirare —
Dénsulu p'intre angéri pe scar'a cea mare
Vedeá si pe unii dintre ai sei fii
Urcându-se veseli spre-a boltei campii
Susu, casi-candu ceriulu locu bunu le-ar' paré
Prin usuri, gesiefturi, pung'a de-asi implé. . . .
— Vai, numai vreunulu josu de n'ar cadé!

Dinsii in sa grige nu au de nimica;
Totu mai susu se urca veseli, fora frica,
Cu saci mari si bine de negotiu umpluti:

De vinarsu, inele si cercei micuti,
De tutunu, naframe, lemnusie si ace,
C'unu cuventu, totu-feliulu, ce animei place. . .
Pe drumu din aceste totu insulu vindea,
Si — 'nsielandu pe angéri — gesieftu bunu facea.
— Vai, numai vre'unulu josu de n'ar' cadé!

Si vedint'a Jacobu cu multa mirare
Cum unii 'si-câsciga rangu, renume mare,
Câ-ci au titluri orduri si multi servitori
Bani in punga, taleri, galbeni lucitori,
Cai, cá smei, sprinteni, si trasuri frumoase,
Case 'nalte, scumpe, mosii numeroase,
Si traescu ferice, totu insulu cum vré,
Ne sémtiendu a vietiei sarcina multu grea.
— Vai, numai vre'unulu josu de n'ar, cadé!

Ah! graesce Jacobu, se 'mplinesce éta,
Ce-a disu despre-ai mei fii Domnulu sfantu odata:
Prin arénde si prin bani dati pe usura
Éta-i, vedi, in lume ce stare-'si facura!
Ei domnescu adi singuri pe 'ntregulu pamentu:
Fácia de ei, regii dieu nimicu nu suntu!
A loru suntu in lume birturile tóte;
Ei si din fontana totu auru sciú scóte.
Nici Satanu invinge adi nu i-ar' poté. . . .
— Vai, numai vre'unulu josu de n'ar' cadé!

Si 'ncatu Jacobu veselu l'ai sei fii privesce,
La capu-i de-odata Satanu se ivesce.
»Josu! — racnesce acest'a — câ-ci totu ce-ati avutu,
Bani, mosii, usure, astadi le-ati pierdutu!«
Toti cauta cu frica in josu de pe scara,
Unii tremurandu stau, altii crancenu sbiara.
Dar' Satanu puternicu scar'a-a scaturatu:
Si ei, vai! cu totii josu au lunecatu. . . .

Petru Dulfu.

REVISTA.

— Diu'a de anulu nou o-au usatu Fratii nostri trans-
carpatini pentru de a-si descoperi sémtiemintele de inaltu
respectu si devotamentu ce pastréza Gloriosului Domnitoriu
alu Romaniei libere si independénte. — In acést'a dí Alte-
ti'a S'a Regale Domnulu Carolu I., incungiuuratu de cas'a
S'a civila si militara, la 10^{1/2} óre inainte de amédiadi, a
asistatu la s. liturgia servita de I. P. S. S. Metropolitulu-
Primatu si inaltulu Cleru alu Capitalei romane, in presen-
ti'a si a Dloru Ministri, inaltele Corpuri si Oficieri din tóte
gradele. Alteti'a S'a Regale dupa serviciulu divin u trecutu
inaintea trupeloru, compuse de detasiamente din tóte corpu-
rile garnisónei si din gard'a orasiénésca urându-le „multi
ani,“ la care trupele au respunsu prin entusiaste strigari
de „se traiésca Mari'a S'a.“ Dupa defilarea trupeloru
Alteti'a S'a Regale a mersu in apartamentele Metropolitului-
Primatu unde Inaltu Prea Santi'a S'a a esprimatu mai ân-
tâiu felicitarile din partea inaltului cleru urându Mariiloru
Loru Regale ani multi si fericiiti. Apoi D. ministru D.
Sturdza, inlocuindu pe D. presiedénte alu consiliulu, care

se afla in concediu, a rostitu urmatóarele cuvinte din partea guvernului:

„Prea Inaltiate Dómne! Depunem la piciórele Tronului Mariei Tale Regale felicitările nóstre cele mai respectuóse si cele mai caldóse cu ocaziunea inceputului ántáiiului anu nou in era independentiei recuperate. Tie, Maria T'a Regale, si generatiunilor, cari mai bine de o jumătate secolu au lucratu, detoresco tiér'a acést'a victoria nationala. Se traesci si se domnesci ani multi si fericiti, cá se vedi consolidata pentru totdeauna renascerea patriei, implantându-se in animele fiecarui'a cetatienu sémimentulu detoriei si alu devotamentulu celui mai nemarginitu catra tiéra si catra suveranulu ei.“

Inaltimea S'a Regale a benevoitu a raspunde:

„Suntu forte miscatu de sémimentele si de felicitările caldóse, ce Mi esprimitu. Se dé D dieu cá anulu, in care intram, se fla plinu de fericire si de prosperitate pentru scump'a nóstra patria. Ne mai remanu si in anulu acést'a multe dificultati de invinsu, inse unindu-ne cu totii, sum siguru, cá vomu trece peste dênsele si vomu asigurá ast'felu Romaniei o pacinica desvoltare. Conteza si in viitoriu pe concursulu D-vóstre.“

In ace'a-si dí unu numeru fórt'e considerabilu de persóne din tóte starile societatiei s'au grabitu a esprimá felicitările loru catra Altetiele Loru Regale prin inscriere la Palatu, si o multime de depesi au fostu primite din tiéra si strainatate.

Balulu datu in sér'a acestei díle de Altetiele loru Regale, Domnulu si Dómn'a Romaniloru, a fostu stralucitu. O societate alésa umplea vastele salóne regale si mai alesu larg'a sala a Tronului, luminata de majestósele-i candelabre, ér' pre parchetulu ei unu dantiu veselu si-a urmatu cursulu seu neintreruptu pâna la doue óre dupa mediulu noptiei, candu s'au intreruptu prin cin'a domnésca, pentru de a se urmá apoi din nou pâna in dalb'a diua cu o veselie adeveratu romanésca. Mai multe Dómne portau „Crucea Elisabet'a“ care impodobia si peptulu Regalei Dómne.

— Franci'a si Romani'a. Éta ce scrie „La République démocratique et sociale.“ „Déca se gasece in Oriinte o natiune, care se fi datu Franciei dovedi de fidela amicitia, o natiune, care se merite a fi numita Franci'a Oriintulu, de siguru ca acea natiune e natiunea romana. Románi'a, afara de acést'a, mai e si natiunea eminamente civilizatóre a Oriintulu europénu; ea singura, mai bine de câtu ori care alta, póte se jóce in peninsul'a turco-gréca unu rolu asemenea cu acéla, pe care l'a jocatu Piemontele in peninsul'a italica. Sunt dér' o multime de argumente, de rasa, de sémimente, de politica, care consiliéza pe Franci'a, se cultive cu cea mai mare bagare de séma amicitia României si se nu permita nimenui a-si substitui influinti'a s'a in loculu celei francese asupr'a acestei natiuni, pazitóre naturala a guriloru Dunarei.“

— Pusca de metoda noua a inventatu Joanu Wirtz din Budapest'a. Acést'a pusca da 40—50 focuri pe totu minutulu.

— Betivii tradati prin sene insii-si. Unu diariu din Pensilvani'a facú amentire de unu individu care in restempu de 25 ani nu a fostu trézu nici-odata. Desi densulu nu amenti nici unu nume, totusi in diu'a urmatóre a fostu provocatu prin 21 persone cá se-si revóce acést'a assertiune care dicea fie-care, e o vatemare intr'a dinsu a persoanei s'ale.

— Hymen. Se canună; Domnulu Paulu Huza din Deesiu cu Domniória Min'a Catana in Chireu, la 14/26 ianuarinu a. c.

— † Necrologu. Victori'a Gramma soci'a creditioasa a parochiulu din Siri'a Vas. Jirosiu a repausatu in florea etatiei s'ale. † Plapand'a floricia Marl'a Demianu fetiti'a pré iubita a Profesorului de teologia din Gherl'a Atanasiu Demianu.

— Revist'a literaria a foieloru „Predicatoriulu.“ „Cartile Sateanului Romanu“ „Higien'a si Sco'la“ este titlulu unel foitii care se allatura gratis la tóte-trei foiele acestea. Scopulu pentru care s'a infientiatu acést'a Revista este: latirea

productelor literaturii romane printre tóte clasele societatiei; si acestu scopu cu atátu mai usioru in pote ajunge cu câtu cá cetitorii acestoru trei foie, lánga cari se allatura, in preste doue mii esemplare, suntu din tóte clasele Natiunii romane. Afara de ace'a ea nu numai ca anuncia simplamente productele literarie romane si alte neo-latine ci face si o recensiupe scurta a acelor'a, publicându din ele unele capitulu din cari se póte vedé scopulu si stilulu scrietoriulu.

Pentru de a avé gratis acést'a Revista literarie, benevoiti a ve prenumerá la: Cartile Sateanului Romanu. Foia lunarie pentru tóte trebuințiile poporului romanu. Ese in Sabiun si Gherl'a la 1/13 dí a fie-carei lune in numeri cáte de 1—2½ cola, formatu octavu mare, Pretiulu de prenumeratiune pre 1 anu intragu e numai 1 fl. v. a., pentru Romani'a si strainatate 3 franci lei noi. Predicatoriulu Sat. Romanu. Seriere periodica pentru predici si alti articulu din sfera besericéca. Ese in Gherl'a la 1/13 dí a fie-carei lune, in numeri cáte de 2—3 cóle, formatu octavu mare. Pretiulu de prenumeratiune pre 1 anu e 4 fl. pre ½ anu 2 fl., — pentru Romani'a si strainatate pre 1 anu 10 franci — lei noi, pre ½ anu 5 franci — lei n. Prenumerantii pre 1 anu primescu gratis „Cartile Sateanului Romanu.“ — Higien'a si Sco'la. Foia pentru sanatate, morbi, educatiune si instructiune. Ese in Tomisóra si Gherl'a la 1/13 dí a fie carei lune in numeri cáte de 1¼—1½ cóla, formatu octavu mare. Pretiulu de prenumeratiune pre 1 anu 2 fl., pentru Romani'a si strainatate 5 franci — lei noi.

Gacitura mestecata.

De I. F. Negrutiu.

$$5?6?^5/6; 1? \quad ^3/5 \quad 10^3/4; 7;:$$

$$6; -?^4/5; 4; 0^5/6? \quad ^3/5 \quad ?^3/4 = 4 = 6; ^2/5 =$$

$$?4; ^4/5 \quad ^1/3 0 = 6; 62?6;$$

$$1/3; \quad ^1/3 0^5/6 = 4?^5/6; 6; \quad 1/3; \quad 13; ^4/5 =.$$

$$= ^4/5?^2 - ?^5/6 \quad 7^5/6? 6; 6 \quad 1^2 0^5/6; \quad ^4/6 \quad 7?^3/4;$$

$$6; \quad 5^5/6; ^2/5 \quad 10^1/8 = ^3/4 = ; ^4/5 \quad 7; ^5/6 \quad ^1/3; ^6/7 =,$$

$$?^3/4 \quad ^6/7?^2; \quad ^3/5 \quad ^1/2 \quad ^5/6 \quad ^2^6/7; \quad ^3/4; \quad ^6/7 \quad ^2^3/4;$$

$$?^2/5 \quad ^2/3; ^5/6 = 1/3 = ^3/4; 1; 4 = ^3/4 \quad ^6/7 = ; = ^1/2; ^6/7 = !$$

$$5?6; ^5/6; 1? \quad 1?^3/5 \quad ^6/7?^2^6/7; \quad ^1/3 0^5/6 = ^3/4 =$$

$$5?^4/5; 6; 6^6/7; ^4/5; ^2/3; 7; ^5/6 = ^3/4 = ^6/7; =,$$

$$65 = ^4/5; ^6/7; \quad ?^4/5; 4? \quad ?40^5/6 = ^3/4 =$$

$$1?^6/7 = 7; \quad ^1/2 \quad ^6/7; \quad ^4/5 \quad 5; 5^6/7 = ^3/4 = 4; = !$$

Terminulu pentru deslegare e 6/18 fauru a. c. Intre Gacitori se voru sortia: doue icóne fórt'e elegánte, dintre cari un'a representa pre Domnulu Romaniloru Carolu in fruntea ostiriloru romane si atacurile acestor'a cu ostirile turcesci, ér' ce'alalta intrarea triumfale a ostiriloru romane in Bucuresci; si cáte 3 esemplare din cartile „Ifigenia in Aulida“ si „Amoru si dincólu de momentu.“

— Terminulu pentru deslegarea Gacituriloru din nrulu 1-lu alu foiei nóstre se prolungece pâna in 27 ian.—8 febr. cá asié se pota tramite deslegarea acelor'a si acéi'a cari au primitu mai tardiu acestu numeru.

POSTA REDACTIUNEI.

— D. P. in C. si V. Gh. in Gh. Logogrifele se voru comunicá.

— Poesiile „Mirele si mirés'a.“ „Cu dreptatea diu n'o duci.“ „Umbr'a lui Traianu.“ „Sórele de primavéra.“ „Flórea mea“ se voru publicá. — Poesi'a ce se finescu cu „Tioiu pastrá amoru. . .“ are multe locuri pré frumósa, dar' cá se se pota publicá i-e de lipsa o prelucrare bene socotita. Poesi'a ce se incepe cu „Ce sgomotu. . .“ nu convene programulu nostru, altmintrea e buna. Cu privire la altele: in epistole private ori in nrulu urmatoriu.

— Cá totu nrulu foiei noastre se sté cate din 1½ cóla mai avemu lipsa de una suta abonanti. Rogámu dara pre abonantii nostri cá, in interesulu D-loru s'ale chiar' se propage printre cunoscuti acést'a foia eftina. Rogati P. T. Abonanti pre cunoscuti D-loruvóstre cá se priméca si numai la vatra pre „Ámiculu Familiei“ ca apoi grigi'a lui va fi a se face demnu de a se admitte si la mésa si a nu se mai lasá afara din casa.

Proprietariu, Editoriu si Redactoru respundietoriu: Nicolae F. Negrutiu.

Imprimari'a lui Joanu Stein in Clusiu.